

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๓/๒๑๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 14759
13 ก.ย. 2559 9.45

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เรื่องที่ ๑๓

๑๒ กันยายน ๒๕๕๙

13 ก.ย. 2559

เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๙๗๗๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

จัดเข้าวาระ.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความเห็นกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับกรณีที่กระทรวงกลาโหมได้เสนอเรื่องขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่องระงับการส่งออกปอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ของเอกชนตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๗ ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม ซึ่งส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับประเทศไทยไว้ทั้งหมด จนกว่าจะมีมติเปลี่ยนแปลง และเสนอให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการอนุญาตขายหรือจำหน่าย โดยการส่งออกปอกราชอาณาจักร แทนคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านบนพื้นฐานของการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างกัน ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอยู่ในระดับดีมาก และมีความร่วมมือสาขาต่าง ๆ ครอบคลุมทุกมิติ

๒. โดยที่ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาส่งออกอาวุธไปยังประเทศเพื่อนบ้านมีความรัดกุมตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งคำนึงถึงผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติเป็นสำคัญ และมีกระบวนการพิจารณาถ่วงดุลของคณะกรรมการพิจารณาการส่งออกปอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ของเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย กระทรวงการต่างประเทศก็ไม่ขัดข้องในหลักการต่อข้อเสนอดังกล่าวของกระทรวงกลาโหม

๓. โดยที่อาวุธตามแบบ อาวุธเล็กและอาวุธเบา กระสุน หรือยุทธภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงอาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดได้ เช่น การก่ออาชญากรรม การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการก่อการร้าย ดังนั้น ในการพิจารณาส่งออกปอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าดังกล่าว ไทยควรคำนึงถึงตราสารและสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าอาวุธตามแบบที่ไทยยึดถือหรือกำลังพิจารณาเข้าเป็นภาคีประกอบการพิจารณาอนุมัติการส่งออกด้วย ซึ่งประกอบด้วย (๑) การขึ้นทะเบียนอาวุธตามแบบของสหประชาชาติ (United Nations Register of Conventional Arms: UNROCA) ซึ่งเป็นมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสเรื่องอาวุธ โดยยุทธภัณฑ์ที่ UNROCA กำหนด ได้แก่ รถถัง รถหุ้มเกราะ ปืนใหญ่ลำกล้องขนาดใหญ่ เครื่องบินรบ เฮลิคอปเตอร์โจมตี เรือรบ จรวดและฐานยิงจรวด และอาวุธเล็กและอาวุธเบา ทั้งนี้ แม้ UNROCA มิใช่กฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันไทย แต่ก็เป็นมาตรการเสริมสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศที่ประชาคมระหว่างประเทศให้การยอมรับ และไทยให้ความร่วมมือรายงานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (ดูรายละเอียดได้ที่ <http://www.un-register.org/HeavyWeapons/Index.aspx>) และ (๒) สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty: ATT) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศ ที่มีวัตถุประสงค์เสริมสร้างความโปร่งใสด้านการค้าอาวุธและป้องกันมิให้มีการลักลอบค้าอาวุธอย่างผิดกฎหมาย หรือเบี่ยงเบนปลายทางของอาวุธไปสู่ผู้ที่ไม่ได้

/ รับอนุญาต...

รับอนุญาต โดยข้อบทของสนธิสัญญาฯ ครอบคลุมอาวุธทั้งหมด ตาม UNROCA และยิ่งรวมถึงกระสุน เครื่องกระสุน ชิ้นส่วน และส่วนประกอบของอาวุธอีกด้วย ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ลงนามสนธิสัญญาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และกำลังดำเนินการกระบวนการพิจารณาความพร้อมของกฎหมายภายในก่อนให้สัตยาบัน ซึ่งเมื่อไทยมีฐานะเป็นรัฐภาคีโดยสมบูรณ์ ไทยจะมีพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกยุทธภัณฑ์ ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงในการส่งออก การระงับการส่งออก หากพบว่าจะนำไปสู่การละเมิดเงื่อนไขตาม ข้อบทของสนธิสัญญาฯ เช่น การส่งออกไปยังประเทศที่ถูกคว่ำบาตรทางอาวุธ โดยข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) หรือหากรับรู้ว่ามีอาวุธที่ส่งออกจะถูกนำไปใช้ก่ออาชญากรรมร้ายแรง หรือใช้โจมตีประชาชน หรือเป้าหมายทางพลเรือน (ข้อ ๖ ของสนธิสัญญาฯ) เป็นต้น และการรายงานสถิติการนำเข้าและส่งออกอาวุธตามแบบประจำปี อย่างไรก็ตาม ในฐานะรัฐผู้ลงนามไทยจะต้องไม่กระทำการที่ขัดต่อเป้าหมายและความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญาฯ ด้วยเช่นกัน

๔. เมื่อคำนึงถึงตราสารระหว่างประเทศและพันธกรณีของสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องตามนัย ข้อ ๓ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า หากมีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว คณะกรรมการพิจารณาการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรฯ จะเป็นกลไกสำคัญที่จะพิจารณาอนุมัติการส่งออกยุทธภัณฑ์แต่ละกรณีอย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบคอบ ตามนัยข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๒

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๒